

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

ANALYSIS|| FIDEI CA=||THOLICAE,||

Valencia, Gregorio de

Ingolstadii, 1585

VD16 V 55

Romanvm Pontificem Pro Tempore existentem Diui Petri successorem
esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47934)

Hoc vt probemus, in primis demonstrandum est, quid proprie sit, aliquem esse D. Petri successorem in Ecclesia principatu. Quamuis enim is, qui Diuo Petro succedit, à Christo ipso certissimè accipiat illam in Ecclesia auctoritatem quam habuit Diuus Petrus: tamen si rationes ipsas vocabulorum atque adeò rerum etiam significatarum proprie consideremus, non idem significamus, cum dicimus, hunc esse D. Petri successorem; & hunc à Christo recipere eandem auctoritatem quam habuit Petrus. Pater: Nam hoc secundum ex priori rectè concluditur, tanquam ex eo quod est clarius. Itaque suprà, vt efficeremus, Romanum Pontificem habere in Ecclesia primariam à Christo potestatem, quam habuit Petrus; sine ullo vitio argumentationis assumpsimus, eum esse Petri successorem; vt inde demum eius in Ecclesia principatum euinceremus. Quemadmodum igitur in civilibus aliud est proprie, Ioannem, verbi gratia, esse successorem Petri; & aliud, Ioannem legitime possidere patrimonium à Petro relictum (nam ex illo probari hoc solet) ita in proposito aliud proprie est, aliquem esse Diui Petri successorem; & aliud, eum à Christo habere illam potestatem quam habuit Diuus Petrus. Meritò itaque propria huius successionis ratio explicanda est, vt eandem ostendamus in Romanum Pontificem pro tempore existentem competere: vnde tandem efficitur id quod suprà conclusimus: Romanum Pontificem Petri principatum, quasi patrimonium quoddam à Christo constitutum, in Ecclesia obtinere.

Sanè aliquem esse Diui Petri successorem, nihil aliud est, quàm cum ab Ecclesia in locum Diui Petri legiti-

Non idem proprie esse succedere D. Petro, & à Christo accipere eandem auctoritatem, quam habuit D. Petrus, licet hac duo, quod ad rem attinet, sint coniuncta.

Quid proprie sit D. Petro succedere, & quomodo

zenu id pen-
deat ab ipsa Ec-
clesia.

mo modo recipi ac veluti Christo offerri, ut is illi supremam auctoritatem, quam Petrus habuit, conferat: hoc est, ut certa lege statuat, peculiari quadam assistentia cum eo concurrere ad ea in doctrina & moribus constituenda, quæ ad bonum Ecclesiæ statum pertineant. Hoc enim est aliquem habere supremam illam in Ecclesia potestatem atque principatum, quem Petrus habuit. Porro modus legitimus recipiendi aliquem in locum Petri, omnino is est, quem Ecclesia ipsa pro ratione cuiusque temporis & aliarum omnium circumstantiarum præscribit atque adhibet.

Matth. vi.

Ioan. 14.

Quod ut melius intelligamus expendenda diligenter est vis illarum promissionum: *Ego vobiscum sum usque ad consummationem seculi. Et: Ut maneat vobiscum in æternum, &c.* Ex his enim & similibus intelligitur, curam & caritatem Christi erga sponsam suam Ecclesiã perpetuò eam esse, quæ ad Ecclesiæ statum suauiter & conuenienter hominum naturæ conseruandum accommodatissima sit. Dubitari autem minimè potest, quin hominum natura atque conditione considerata expediat, ut qui Ecclesiam vniuersam, accepta à Christo auctoritate, gubernaturus sit, is ab eadem Ecclesia ad id muneris recipiatur approbeturque. Proinde volens Christus Dominus, in Ecclesia perpetuò esse (ut superius est probatum) Petri successores, quibus ille supremam in terris auctoritatem, quam Petro contulerat, attribueret; necesse fuit, Ecclesiæ suæ hoc dare, ut cum ipsa deligeret in talem Pastorem, quem pro ratione temporis & circumstantiarum iudicaret esse ad id muneris aptissimum. Quod ipsum perpetua Ecclesiæ consuetudo in successione sedis tum Petri, tum aliorum Episcoporum confirmat. Is enim habitus est semper Episcopali cuius successor legitimus, quem in
cuius

eius locum Ecclesia' recepit ea forma & modo, qui pro ratione circumstantiarum in vnoquoque loco maximè conuenire existimatus est.

Iam cum hoc ita sit, facilè intelligitur, qua ratione probari oporteat, Romanum Pontificem, pro tempore existentem, Diui Petri successorem esse. Nempe non hinc aliquibus argumentis à ratione ductis opus est; vt cum de rebus agitur, quæ non sunt in factu positæ; sed satis superque id testimoniis omnium ætatum locupletissimis probamus, quibus sanè constat, Pontifices Romanos continua serie successionis in Diui Petri locum (absque vlla potestatis restrictione) fuisse ab Ecclesia receptos, atque ad eos, tanquam ad Petri in eadem potestate successores, per omnes Ecclesiæ ætates fuisse relatas maiores Ecclesiæ causas, vt persequitur diligenter Turrecremata lib. 2. de Ecclesia cap. 36. 37. & 38. & Caietanus de institutione Romani Pontificis cap. 13. & Canus libro 6. de locis, cap. 4. 5. & 6. & admodum copiosè ac luculenter Nicolaus Sanderus, in suo opere de visibili Ecclesiæ Monarchia, lib. 7. vt alios iam omittam.

Qua de re hæc in specie testimonia antiquitatis notentur. ^a Irenæus, ^b Epiphanius, ^c Augustinus, ^d Optatus, sui temporis Romanos Pontifices (quorum & posteriores Pontifices constat successores fuisse) ad Petrum ipsum continua serie successionis ordine deducunt. ^e Innocentius primus, ^f Eulogius, ^g Petrus Chrysologus, ^h Leo, & alij, *Petrum in sua adhuc Cathedra* (Romanorum Pontificum ipsius successorum ministerio) *presidere* asseuerant. ⁱ Tertullianus, ^k Augustinus, ^l Hieronymus, ^m Gregorius,

m 3

Euse-

^a In epist. ad Conc. Mileuit. quæ est 93. inter epist. Diui Augustini. ^f Apud D. Gregorium, epistola 37. li. 6. Registri. ^g Epistola ad Eutyech. quæ exstat inter epistolas alias sub initium Concilij Chalced. tomo 1. Concil. fol. 227. ^h Sermo. 2. de die anniuersario assumptionis suæ. ⁱ Lib. de præscrip. & Contra epist. fundam. c. 4. & alias. ^l Ad Damalium. ^m Li. 6. Regist. cap. 37.

Virum Romanum Pontificem D. Petri successorem esse facti, quæ testimoniis omnium ætatum rectè definitur.

Roman. Pontificem D. Petri successorem esse luculentis testimoniis probatur.

^a Lib. 3. cap. 3. ^b Hæres. 27. ^c Epist. 163. ad literas cuiusdæ Donatistæ. ^d Lib. 2. contra Parmen.

^m Lib. 3. histo. cap. 4.
^o Epist. 3.
^p Epist. 1. ad Antiochenos.
^q Lib. 4. histo. cap. 14.
^r In epist. ad Leonem.
^s Lib. 4. ep. 2.
^t Epist. 157. & li. 2. contra literas Petilianus c. 51. &c.
^v Teste Iul. I. epist. 1 & 3. de quo vide Canonum lib. 6. de locis, cap. 4. & Alanum Copum in dialogo, dial. 1.
^x In epist. ad Felicē II. Pontificē, qui Pontifex in descripto ad eosdē Episcopos cōqueritur fuisse plurima decreta Concilij Nicæni ab hæreticis suppressa. Exstant hæ epistolæ tom. 1. Concil. inter decreta Felicis II.
^y Lib. aduersus hæresum nouit. sub fin.
^z Habetur tom. 1. Concil. fol. 520.
⁶ Lege Alfonso Pisani de Conc. Nicæno & Sanderum, de Monarchia Eccles. lib. 7. circa annum Domini 336.

ⁿ Eusebius, & alij infiniti eosdem Romanos Pontifices, *successores* esse Diui Petri apertè asserunt. ^o Anacletus, ^p Marcellus, ^q Sozomenus, ^r Theodoretus, ^s Cyprianus, ^t Augustinus, & alij Patres, idcirco etiam sedem Romanam, *Petri locum & cathedram*, seu *Apostolicam sedem* vocant. Itaque Romano Pontifici, non nisi tanquam Petri legitimo successori, principatum auctoritatis in Ecclesia tribuit omnis antiquitas, Concilia, Patriarchæ, Patres vniuersi.

IN CONCILIO ^v Nicæno primo, Iulius primus testatur, decretum fuisse, ne Concilia præter sententiam Romani Pontificis celebrarentur, itemq; vt ad eum liceret Episcopis aliis ex toto orbe appellare, confirmatq; solenni iuramento eos Canones in sacro sedis Apostolicæ scrinio asseruatos fuisse. Quod itidem in eo Concilio Nicæno fuisse sic statutū, testatur Diuus ^x Athanasius, & alij Episcopi Thebaidis & Libyæ, qui ipsi Concilio Nicæno interfuerunt. Fuerunt autem huius Iulij epistolæ receptæ in Concilio Ephesino; vt ^y Vincentius Lyrinensis ante annos mille testatus est. Item illius primam epistolam recitat in Apologia sua secunda D. Athanasius. Nec sanè obstat, quod Africani Episcopi in ^z epistola ad Pontificem Cælestinum negant, eiusmodi Canonem de appellationibus ad Romanum Pontificem inter Concilij Nicæni Canones, quos à Patriarchis Constantinopolitano, Alexandrino, & Antiocheno petierant, reperiri. Certum enim est, longè plures Concilij Nicæni Canones fuisse quàm illos viginti & vnum, quos illi Patriarchæ ad Africanos miserunt, vt luculētissimis veterum testimoniis à ⁶ nonnullis demonstratum est. Itaq; ex illis Canonibus Concilij Nicæni qui desiderantur, quiq; hæretico-
rum

cano. & Sanderum, de Monarchia Eccles. lib. 7. circa annum Domini 336.

rum fraude (vt conqueritur etiam Felix secundus) interierunt, procul dubio illi etiam fuerunt, quos ab Iulio primo, & ab Athanasio commemorari diximus. Ac licet Patres illi Africani apud eundem Pontificem Cælestinum egerint, ne appellationes vllas ab Africanis ad sedem Apostolicam factas admitteret, aut de causis eiusmodi ipse vel per se vel per legatos suos constitueret, sed iudiciū omne provincialibus Episcopis permitteret, vt rectius cognita causa in eo ipso loco vbi criminis delatio instituta esset, ipsi litem finirent: tamen nihil minus illi Patres ea re agebant, quam vt supremam alioquē in Ecclesia potestatem, adeoq; auctoritatem in iudicio etiam quarumcunq; causarum Ecclesiasticarum, Romanæ sedis competere negarent: Sed putabant certē non expedire, vt eiusmodi auctoritate Pontifex Romanus in litigiosis controuersis, quæ in transmarinis illis provinciis inciderent, vti vellet, cum melius existimarent eiusmodi causas personarum & criminum in proprio loco posse cognosci & definiri.

Alioquē, quā illi Patres Africani Romanæ sedis primatum agnouerint, suspexerintq; vel ex vna epistola Milcuitani Concilij ad Innocentium primum (cui Concilio pleriq; ex illis ipsis Patribus Africani Concilij paulo antē interfuerant) clarissimē licet intelligere. *Quia te, inquit, Dominus, gratia sue præcipua munere, in sede Apostolica collocavit, talemq; nostris temporibus præstitit, vt nobis potius ad culpam negligentie valeat, si apud tuam venerationem, quæ pro Ecclesia suggerenda sunt, tacuerimus, quā ea tu possis vel fastidiosē vel negligentē accipere; magnis periculis infirmorum membrorum Christi PASTORALEM diligentiam quæsumus adhibere digneris. Noua enim hæresis (Pelagianorum) surgere capit, &c.* Et post aliqua: *Hac insinuantes*
Aposto-

Est epist. 92.
inter episto.
Aug. 2. 1. 1.
& Joh.

Apostolico pectore tuo, non opus habemus tantam impietatem verbis exaggerare, cum procul dubio te ita permoueant, ut ab eis CORRIGENDIS ne latius serpent, multosq; contaminent, vel potius interimant, omnino dissimulare non possis. Et sub finem epistolæ: Hec ad sanctitatem tuam de Concilio Numidia scripta direximus, imitantes Carthaginensis prouincia Coëpiscopos nostros, quos ad sedem Apostolicam, quam benignus illustras, de hac causa scripsisse comperimus. Certè luce clarius ostendit hic locus, Romanum Pontificem ab Affricanis Episcopis & Pastorem Ecclesiæ summum, cui aliarum etiam Ecclesiarum præter Romanam cura pastoralis sollicitudoque incumbat, & iudicem causarum religionis ac fidei agnatum fuisse. Carthaginensis autem prouinciæ Episcopi, quorum in ea epistola mentio facta est, hunc in modum ad eundem Innocentium in ea causa^d scripserant: Hoc gestum caritati tue intimandum duximus, ut statuti nostre mediocritatis etiam Apostolicæ sedis adhibeatur auctoritas pro tuenda salute multorum, & quorundam peruersitate etiam corrigenda. Et infra: Error ipse & impietas quæ tam multos assertores habet etiam auctoritate sedis Apostolicæ anathematizanda est. Consideret ergo sanctitas tua & pastoralibus nobis compatiatur visceribus, &c. Et certè ex^e epistolis quibusdam D. Cypriani ad Pontificem Cornelium licet intelligere, antiquam etiam fuisse Affricanorum consuetudinem ad Apostolicam sedem appellandi: ut mirum sit hoc ab illis Patribus Affricanis cogitatum non fuisse: sicut etiam in antiqua Synodo^f Sardicensi eiusmodi appellationes ex omni loco ad sedem Apostolicam discretissimis verbis & concessæ & probatæ fuerant, ut paulò post dicemus.

Sic etiam neque testimonio illi Concilij Nicani, quod pro Romanæ sedis primatu, ex Iulio primo, & Athana-

d Epist. 90. inter epist. Aug.

e Lib. 1. epist. 3. & lib. 4. epistol. 8.

f Can. 3. 4. & 7.

thanasio commemorauimus, auctoritatem detrahunt
 villo modo Sectarij, cum ex Canone sexto eiusdem Con-
 cilij hæc verba (sicut ea quidem ^g Ruffinus refert) nobis
 obiiciunt: *Apud Alexandriam & in vrbe Roma vetusta con-
 suetudo seruetur, vt ille (Episcopus Alexandrinus) Aegypti,
 hic (Episcopus Romanus) suburbicariarum sollicitudinem Ec-
 clesiarum gerat.* Primum enim Canon hic sextus in exem-
 plo à tribus Patriarchis (sicut antè commemorauimus) ad
 Episcopos Africanos misso non omnino ita habet, vt
 refert Ruffinus; sed quædam verba ^h ibi adduntur, ex qui-
 bus clarius apparet nihil ibi minus quàm supremam in
 omnes auctoritatem Romani Põtificis negari. Sic enim
 dicitur: *Antiquiores (Episcopi) obtineant (id est, ⁱ honore
 præcedant) qui apud Aegyptum sunt, & Libyam & Penta-
 polim: ita tamen, vt Alexandrinus Episcopus horum omnium
 habeat sollicitudinem; quia & vrbis Romæ Episcopo similis mos
 est. Similiter autem & circa Antiochiam, & in cæteris prouin-
 ciis priuilegia propria seruentur METROPOLITANIS Ec-
 clesiis.* Non igitur negat hic Canon Romano Pontifici
 primatus auctoritatem, quam habet is alioquã tanquam
 successor D. Petri in omnes Ecclesias, sed significat certè,
 habere eum quoq; specialem quandam METROPOLI-
 TANI auctoritatem in adiacentes diocesi Romanæ Ec-
 clesias; quam quidem auctoritatem similiter & aliis Ar-
 chiepiscopis Metropolitanis, vnicuiq; in sua prouincia,
 Concilium Nicanum voluit constare. Accedit deinde,
 quod in Concilio ^k Chalcedonensi Canon hic sextus Ni-
 cænæ Synodi (recitante Paschasino, & nemine prorsus
 contradicente) sic incipit: *Ecclesia Romana semper habuit
 primatum, &c.* Ac tunc subiunguntur reliqua de auctori-
 tate Metropolitanorum, quæ ex illo Canone iam à no-
 bis exposita sunt. Denique in eadem actione Concilij
 n Chal-

^g Lib. 10. hist.
cap. 6.

^h Lege Conc.
VI. Carthag.
vbi Canones
illi Nicæni re-
citantur.

ⁱ Ita colligi-
tur ex Can. 8.
Nicæno apud
Ruffinum, vbi
suprà.

^k Act. 16.

Chalcedonensis, post recitatum illum Nicænum Canonem, & omnium sententias auditas, Iudices ita dixerunt: *Ex his quæ gesta sunt, vel ab unoquoque deposita, perpendimus, omnem quidem primatum & honorem præcipuum secundum Canones (nempe secundum illum etiam Nicænum) antiquæ Romæ Deo amantissimo Archiepiscopo conseruari.* Ac tunc Patres ipsi Concilij dixerunt: *Hæc iusta sententia, hæc omnes dicimus, &c.* Sed de Canone Nicæni Concilij satis.

Item in Sardicensi Concilio, quod generale etiã fuisse graues^a auctores testantur, ^b appellationes ex toto orbe factæ ad Romanum Pontificem approbantur, & Iulio Pontifici ius competiuisse euocandi cum auctoritate alios Episcopos non obscure^c agnoscitur. In ^d Constantinopolitano primo (generali secundo) post Romanum Episcopum primatus honor tribuitur Patriarchæ Constantinopolitano. Atq; etiam eius Concilij Patres^e testantur, se Damasi Romani Pontificis literis monitos conuenisse Constantinopoli: Vicissimq; ^f Damasus reuerentiã ab illis in ea re exhibitam sedi Apostolicæ colaudat. In Ephesino (generali tertio) ^g Cyrillus locum Cælestini Romani Pontificis tenens eius mandato dicit, se (vnã cum aliis Patribus) compulsus fuisse, vt Nestorium damnaret. Itemque Patres eiusdem Concilij ad eundem Cælestinum hoc modo ^h scribunt: *Ioannis Anisiocheni temeritatem (quod Cyrillum deposuerat) reseruamus tua pietatis iudicio.* In ⁱ Chalcedonensi porro Concilio (generali quarto) itidem probatur iudicium illud Synodi Constantinopolitanæ, quod Constantinopolitano Patriarchæ secundæ concedantur post Romanum Pontificem. Et rursus ^k ibi, Marciano Imperatore præsentem, sine vlla controuersia, caput omnium Ecclesiarum Romana Ecclesia appellata est. Atque etiam ipse Imperator

^a Socrates libro 2. hist. cap. 16. & Athanasius id Concilium vocat magnum, per illudque dicit Arianos eiectos fuisse ex Ecclesia, orat. 1. contra Arian.

^b Can. 1. 4. & 7. ^c Apud Theodoretum li. 2. hist. c. 8.

^d Cap. 5. ^e In epist. ad ad eundem Damasum cuius meminit Theodoret. lib. 5. cap. 9.

^f Apud eundem Theodor. eodem lib. c. 10.

^g Teste Euaugrii lib. 1. hist. cap. 4.

^h In epist. ad eundem Cælestinum.

ⁱ Actione 16. ^k Actione 1.

tor Marcianus ibidem Leonem, tum Pontificem Romanum, *Apostolicum thronum gubernare*, dicit. Itemque Concilij Patres eundem Pontificem his modis compellant: ¹ *Tu, sicut caput membris, praeras. Dioscorus contra te, cui vinea custodia à Salvatore commissa est, extendit insaniam. Tuis decretis nostrum honora iudicium: & firmitas tua filiis quod deest adimpleat.* Itaq; in eo Concilio Paschasinus cum Lucenio & Bonifacio, loco Leonis sic praefuit, ut inter cætera, quæ cum auctoritate ibi gessit, etiam ^m prohibuerit, ne Dioscorus cum reliquis Episcopis Orthodoxis sederet. In Concilio ⁿ secundo Constantinopolitano (generali quinto) Patres profitentur, se per omnia sequi velle sententiam summi Pontificis Agapeti in caussa Anthimi hæretici, quem idem Agapetus ex sede Constantinopolitana, & à communione fidelium ^o eiecerat. Cuius etiam sententiæ vi Synodus eundem quoque eiecit ex sede Trapezuntina. ^p In Constantinopolitano tertio (generali sexto) Dicitur, *per Agathonem Romanum Pontificem loquutus esse Petrus princeps Apostolorum*, cuius nimirum ille & imitator fuisset & successor. In ^q Constantinopolitano quarto (generali octavo) Patriarchas omnes honorandos, *præcipue verò sanctissimum Papam senioris Romæ.* In ^r Nicæno secundo (quod fuit septimum generale) *Romanam sedem primatum per orbem totum obtinere, omnium Christi Ecclesiarum caput existere, &c.* Similia in ^s Lateranensi sub Alexandro tertio, & ^t Lateranensi item, sub Innocentio tertio, ^v Lugdunensi secundo, ^x Viennensi, ^y Constantiensi, ^z Lateranensi sub Iulio secundo, & Leone decimo, ^a Tridentino. Quibus adde provincialia, ^b Arcelatense, ^c Aurelianense quartum, ^d Toletanum primum, ^e Africanum, ^f Mileuitanum, &c.

1 A&3. in relatione facta eidem Pontifici ab ipsa Synodo.
^m Teste Eua-grio, libro 2. cap. 4.
ⁿ Actione 4. in sententia Synodi cõtra Anthimum.
^o Ut patet ex loco citato. Itemq; ex cõstitutione Iustiniani Imperat. contra eundem hæreticũ, quæ exstat in ead. Syn.
^p Actione 18. sub finem.
^q Can. 25.
^r Actione 2. Titulo 2. c. 3. & 4.
^s Cap. 5.
^t Lib. 6. de-cret. c. vbi pe-riculum, de e-lection. & ele-cti potestate.
^u Clemetina 1. de S. Trin.
^y Sessione 8. & 15.
^z Sess. 2. & 3.
^a Sess. 14. c. 3.
^b Can. 1.
^c Can. 1.
^d In assertio-ne fidei in fin.
^e Cap. 35.
^f Apud Aug. epist. 92. & 93.

n 2 Nec

g Sozomenus
 lib. 3. cap. 7. &
 ipse Athan. in
 Apolog. ad
 Constan.
 h In epist. ad
 eundem, ab
 Athanasio &
 aliis missa ex
 Synodo Ale-
 xandrina.
 i In epist. ad
 Solitaria vita
 agentes.
 k Epist. 18. Si-
 militer quoq;
 loquitur epist.
 10 & 11.
 l Teste Libe-
 rato in Breui-
 ario, c. 18.
 m Vt videre
 est apud Theo-
 doretū, lib. 5.
 hist. c. 23.
 n Teste Sozo-
 meno, libro 8.
 hist. c. 3. & So-
 crate li. 5. c. 15.
 o In Synod. V.
 acti 4 in sen-
 tentia eiusdē
 Petri Hiero-
 solym.
 p In epist. ad
 Innocentium
 tomo 5.
 q Vt refert
 Theodor^{us} Le-
 ctor li. 2. Col-
 lectaneorum,
 circa mediū.
 Exstat hi libri
 post historia
 Sozomeni.
 r In Synod. V.
 actione 1.

Nec minus perspicuè Patriarchæ quatuor. Certè A-
 thanasius Patriarcha Alexandrinus, ad Iulium primum,
 Romanum Pontificem in sua causâ cōtra Arrianos^b ap-
 pellauit. Itemq; ad Felicem secundum Papam ita^h scri-
 bit: *Vos, precessoresq; vestros Apostolicos videlicet presules in
 summitatis arce Deus constituit: omniumq; Ecclesiarum curam
 habere precepit.* Item: *Romanus, inquit, Episcopus Iulius Sy-
 nodum iussit fieri, ut tuto & crimina obicerent, & inuicem si-
 bi oblata refutarent.* Item Diuus^k Cyrillus, & ipse Ale-
 xandrinus Patriarcha, ad Cælestinum Romanum Pon-
 tificem in causâ Nestorij scribens: *Ab illius, inquit, com-
 munionem cum fiducia nos non exemimus, donec ista pietati tua
 communicaremus. Quapropter quid videatur, exprimere di-
 gnare, an aliquando illi communicare debeamus.* Item^l An-
 tiochenus Patriarcha Calandio, Ioanni Talaia Patriar-
 chæ Alexandrino suasit, vt contra Petrum Moggum,
 quem Achatus intruserat, ad Simplicium Rom. Pōtificē
 appellaret. Item^m Flauianus eiusdē sedis Patriarcha à
 Romano Pontifice vt causam diceret euocatur, pro eo-
 que apudⁿ Damasum intercedunt Chrysostronus Pa-
 triarcha Constantinopolitanus & Theophilus Patriar-
 cha Alexandrinus. Item^o Petrus Patriarcha Hierosoly-
 mitanus affirmat, Agapetum Papam diuinitus fecisse,
 quòd Anthimum, Constantinopolitanum aliquando
 Patriarcham, de sede deiecisset. Deniq; Diuus^p Chry-
 sostronus, Constantinopolitanus Patriarcha, ad Roma-
 num Pontificem appellauit. ^q Macedonius, eiusdē se-
 dis Patriarcha, Anastasio Imperatori vehementer vi-
 genti & mandanti, vt Episcopos sibi subiectos ad Syno-
 dum conuocaret, nihil omnino se in ea re facturum re-
 spondit, *absq; vniuersali Synodo, cui magne Romæ Episcopus
 presideret.* ^r Menas Seucro, Petro & Zoaræ vitio vertit,
 quod

quod contempserint Ecclesiam Romanam, quae Apostolis, inquit, succedens, contra ipsos sententiam protulit.

Longum verò est aliorum Patrum sententias referre.

^a Irenæus ad Romanam Ecclesiam propter potentio- rem principatam necesse esse affirmat omnem aliam Ecclesiam conuenire. ^c Cyprianus eandem esse, Ecclesiam matricem. ^v Ambrosius, Siricium Papam Christi ouile custodire, dignum esse, cui oues Domini audiant. ^x Hieronymus, Damalum piscatoris, id est, Diui Petri, successorem esse in eadem fidei Cathedra super quam sit edificata Ecclesia. ^y Augustinus, in Romana Ecclesia Apostolica Cathedra semper viguisse principatum.

^a Idem obsecrat Innocentium primum, vt pastoralem diligentiam adhibeat magnis periculis infirmorum in Africa propter heresim Pelagianam imminentibus. Quod eius studium laudat idem Innocentius, ^b quòd antiquae regulae formam secutus opem imploràrit ab ea sede, cui maneat sollicitudo omnium Ecclesiarum. ^c Gregorius, Romanam Ecclesiam Deo auctore cunctis Ecclesiis esse pralatum. ^d Isidorus, nullam se Synodum reperisse nisi vel congregatam vel fultam Romanae sedis auctoritate.

^e Prosper, Romam pastorali honore factam esse caput mundi. ^f Vincentius Lyrinensis, Romanum Pontificem esse caput orbis.

^g Beda, Gregorium in toto orbe Pontificatum gerere. ^h Origenes, libellos poenitentiae de suis erroribus offert Fabiano Papae.

ⁱ Basiliius, ad Romanum Pontificem referendum indicat, vt iudicij sui decretum interponat. ^j Chrysostomus postulat ab Innocentio, vt decreta Theophili rescindantur, & vt poenis Ecclesiasticis qui iniquè agerent, coërcerentur. ^m Theodoretus, ad Romanam sedem appellat, & illius dicit se expectare sententiam. ⁿ Socrates, Romanam Ecclesiam privilegium præ ceteris obtinere. Et quid omnes seu Latinos seu Græcos commemorem?

^o Beda, Gregorium in toto orbe Pontificatum gerere. ^h Origenes, libellos poenitentiae de suis erroribus offert Fabiano Papae.

ⁱ Basiliius, ad Romanum Pontificem referendum indicat, vt iudicij sui decretum interponat. ^j Chrysostomus postulat ab Innocentio, vt decreta Theophili rescindantur, & vt poenis Ecclesiasticis qui iniquè agerent, coërcerentur. ^m Theodoretus, ad Romanam sedem appellat, & illius dicit se expectare sententiam. ⁿ Socrates, Romanam Ecclesiam privilegium præ ceteris obtinere. Et quid omnes seu Latinos seu Græcos commemorem?

^o Beda, Gregorium in toto orbe Pontificatum gerere. ^h Origenes, libellos poenitentiae de suis erroribus offert Fabiano Papae.

ⁱ Basiliius, ad Romanum Pontificem referendum indicat, vt iudicij sui decretum interponat. ^j Chrysostomus postulat ab Innocentio, vt decreta Theophili rescindantur, & vt poenis Ecclesiasticis qui iniquè agerent, coërcerentur. ^m Theodoretus, ad Romanam sedem appellat, & illius dicit se expectare sententiam. ⁿ Socrates, Romanam Ecclesiam privilegium præ ceteris obtinere. Et quid omnes seu Latinos seu Græcos commemorem?

^o Beda, Gregorium in toto orbe Pontificatum gerere. ^h Origenes, libellos poenitentiae de suis erroribus offert Fabiano Papae.

ⁱ Basiliius, ad Romanum Pontificem referendum indicat, vt iudicij sui decretum interponat. ^j Chrysostomus postulat ab Innocentio, vt decreta Theophili rescindantur, & vt poenis Ecclesiasticis qui iniquè agerent, coërcerentur. ^m Theodoretus, ad Romanam sedem appellat, & illius dicit se expectare sententiam. ⁿ Socrates, Romanam Ecclesiam privilegium præ ceteris obtinere. Et quid omnes seu Latinos seu Græcos commemorem?

^s Lib. 3. cap. 3.

^t Lib. 4. ep. 8.

ad Cornelium Pap.

^u Lib. 10. ep.

81 initio.

^x Epist. 57. ad eundem.

^y Epist. 162.

^z Epist. 92. ad eundem missa

ab August. & aliis Parribus Concilij Mil-

leuitani.

^b Epist. 93. inter epist. D.

August.

^c Lib. 2. Regi-

stri, epist. 30.

^d In præfat. in opus Concil.

^e Lib. de in-

gratis, contra Pelagianos.

^f Lib. aduers.

hæres.

^g Lib. 2. hist.

Anglorum.

^h Teste D.

Hieron. ad Pamachium.

ⁱ In epist. 52.

ad Athanas.

^j In epist. ad eund. tomo 5.

^k In epist. ad Leon. in fine, tomi 2.

^l Lib. 2. hist. cap. 11.

Iam verò Pontifices ipsi Romani, sanctissimi & antiquissimi, successores se esse Diui Petri in cura vniuersalis Ecclesiæ, iisdem in locis palam protestati sunt, quos pro ipsius D. Petri primatu superiùs magno numero allegauimus. Quorum testimonia quamobrem in hac quæstione & causâ minimè suspecta esse debeant, suprà causas exposui. Clarissima verò grauissimaque sunt in hoc genere illa verba ^o Iulij primi, de causâ Athanasij: *Semper, inquit, maiores Ecclesiæ causæ ad sedem Apostolicam multis auctoritatibus referri præceptæ sunt; Ipsa namque omnibus prælata est Ecclesiis, quæ non solum canonum & sanctorum Patrum decretis, sed Domini voce singularem obtinuit principatum, cum inquit: Tu es Petrus, &c.* Atque illa quoque ^p Innocentij primi ad Patres Concilij Mileuitani: *Per omnes, inquit, prouincias de Apostolico fonte petentibus responsa semper emanant. Præsertim quoties fidei ratio ventilatur, arbitrator omnes fratres & Coëpiscopos nostros non nisi ad Petrum, id est sui nominis & honoris auctorem referre debere; velut nunc retulit vestra dilectio; quòd per totum mundum possit omnibus Ecclesiis in commune prodesse.* Item: *Diligenter ergo & congruè Apostolico consulitis honori, honori, inquam, illius, quem sollicitudo manet omnium Ecclesiarum, super anxiiis rebus, quæ sit tenenda sententia, antiqua scilicet regula formam sequuti, quam toto semper ab orbe mecum nostis esse seruatam.* Et ^q Leo ad Anastasium Thesalonicensem Episcopum: *Sicut præcessores mei (inquit) præcessoribus tuis, ita etiam ego dilectioni tuæ vices meæ moderaminis delegaui, ut curam, quam vniuersis Ecclesiis principaliter ex diuina institutione debemus, imitator nostra mansuetudinis effectus adiuuares.*

Sed exstant multa testimonia similia Pontificum in locis suprà citatis. Quorum sanè in Ecclesia, tanquam successorum Petri, primatum agnouerunt, non Patres tantum,

^o Epist. 1. ad
Orientales.

^p Epist. 93. in
ter epist. Aug.

Ibidem.

^q Epist. 84.

tantum, sed etiam ipsi Imperatores Maximi, & disertissimi verbis protestati sunt. ^r Valentinianus affirmat, Romano Pontifici principatum sacerdotij collatum. ^f Marcianus, principatum in Episcopatu fidei obtinere. ^t Iustinianus, primum omnium esse Sacerdotem secundum quatuor Synodorum definitionem. Quibus Imperatoribus posterior fuit Phocas, à quo tamen Romanum Pontificem primatum accepisse ^v Calvinus ineptissime nugatus est. ^x Carolus Magnus, Romanum Pontificem, uniuersalem Papam compellat. Sed & hæretici aliquando cum principatum Romani Pontificis à nemine ignorari probè intelligerent, se idem cum illo de rebus fidei sentire, vt facilius laterent, subdolè simulauerunt. ^y Cælestinus Pelagianus cum Innocentio. ^z Meletius & Vitalis cum Damaso, &c.

His accedit quòd Romanus Pontifex perpetuò in Ecclesia earum quæ essent fidei controuersiarum ^a iudex agnitus est: quòd ipse hæreses ^b condemnauit: quòd leges cum ^c auctoritate sanciuit: ^d quòd Conciliis generalibus præfuit, eademque confirmauit: quòd ad eum vndique in grauissimis causis Ecclesiasticis ^e appellatum est: quòd alios Episcopos auctoritate sua in varias mundi partes ^f misit; vicarios suos ^g constituit, ^h creauit, ⁱ confirmauit, ^k pallio inuestiuit, ^l deposuit, ^m restituit. Quem vsu au-

toritatis

tat. l. cont. Parmen. Irenæo, l. 3. c. 3. &c. & passim ex actis Concil. ^b Vt videre est apud Euseb. lib. 5. cap. 27. & lib. 6. cap. 35. Cyril. epist. 10. & 11. Tertul. lib. cont. Praxean. &c. ^c Vt est videre apud Euseb. in Chronic. de Telesphor. & Pio I. & lib. 5. hist. c. 24. & passim in ipsis decretis antiquiss. etiam Pontific. ^d Vt infra in loco de Concil. ostendetur. ^e Vt est videre apud Sozom. lib. 3. cap. 7. & 9. Euagr. lib. 3. ca. 15. Athanas. epist. ad solitariam vitam agent. Basilium epist. 74. Chrysostr. epist. ad Innocen. tomo 5. Epiphani. hæres. 68. &c. ^f Vt apparet ex August. epist. 157. & Posidonio in vita eiusdem August. cap. 14. & Beda, lib. 1. vitæ sanct. Patrum. ^g Vt apparet ex D. Leone, epist. 84. & D. Gregor. lib. 4. epist. 51. 52. 53. ^h Apud Socratem, lib. 7. hist. cap. 35. & Metaphrastem in vita Gregorij Agrigentini. ⁱ Vt apparet ex Concil. Chalcedon. act. 7. & ex D. Gregor. lib. 4. epist. 9. Cedreno, in Compend. histor. de Irenæo, fol. 387. &c. ^k Vt est videre apud D. Greg. l. 4. epist. 15. & 55. Bedam lib. 2. hist. Anglorum, &c. ^l Vt patet ex Synod. V. act. 4. Gregor. lib. 4. epist. 50. & in actis Sixti III. tomo 1. Concil. &c. ^m Vt apparet ex Sozomæno, lib. 3. cap. 7. Basil. epist. 74. &c.

^r In epist. ad Theodof. ante Concil. Chalced.

^f In epist. ad Leonem.

^t In nouel. Constit. 137. & Lib. 4. instit. cap. 7.

^x Teste Cranzio, in hist. Eccle. de Metropol. Saxon. l. 2. cap. 7.

^y Referente August. lib. 2. de pecc. orig. cap. 7.

^z Apud Hieron. epist. 2. ad Damas.

^a Testimonia & exëpla multa eius rei petere licet ex

Euseb. lib. 4.

hist. c. 13. & 22.

& lib. 5. ca. 27.

& l. 6. ca. 35. &

l. 7. ca. 8. & ex

Aug. ep. 90. &

92. & l. 1. cont.

duas epist. Pelag. cap. 1. Op-

lag. cap. 1. Op-

lag. cap. 1. Op-

lag. cap. 1. Op-

toritatis tam varium tamque latè patentem, eundemq; Romano Pontifici per omnes rectè sentientes in Ecclesia semper integrum atque liberum, quis non videat indicem atq; testem locupletissimum esse, quòd D. Petro in cura Ecclesiæ vniuersali, ad constituendum de iis rebus, quæ ad fidem & salutem spectent, Romani Pontifices succedant? Quoniam igitur & primariam in Ecclesia potestatem, atq; adèdò infallibilem auctoritatem, de rebus fidei omnibus cõtrouersis iudicandi, D. Petro datam esse; nec illi solùm, sed etiam illius successoribus esse datam; & eius in eo genere successorem Romanum Pontificem pro tempore existentem esse, probatum est: verè ac rectè initio conclusimus atque posuimus Romanum Pontificem esse eum, in quo auctoritas illa primaria, de quæstionibus fidei omnibus infallibiliter statuendi, resideat.

*Verum diuino
an Ecclesiastico
iure ille idem
sit D. Petri suc-
cessor, qui est
Episcopus Ro-
manus.*

SED cùm Romanum Pontificem Diui Petri successorrem in vniuersali Ecclesiæ cura esse dicimus, forsitan aliquis sciscitabitur, ecquonam iure successor talis Diui Petri is sit, qui Pontifex est Romanus? Vtrum scilicet diuino? ita vt Christus Dominus non modò voluerit in Ecclesia esse perpetuò eiusmodi successorem Petri, cui ipse supremam auctoritatem, quam habuit D. Petrus, conferret, sed etiam statuerit, vt hic successor esset perpetuò Romanus Episcopus? An verò id obtinuerit in Ecclesia solum iure humano, hoc est, ipsius Ecclesiæ instituto, quæ non nisi Romanos Episcopos in D. Petri locum, quod ad vniuersalem Ecclesiæ curam attinet, recipiendos esse putârit.

*Quanti referat
scire verum iu-
re diuino ille,
ipse debeat esse*

Refert autem non parum hoc scire. Nam si solùm ex iure Ecclesiastico ratio hæc successionis cum Romanæ diocesis Episcopatu coniuncta est; posset fieri eiusdem Eccle-

d Lib. 5. epist.
ep. 32.
e Lib. 3. exci-
dij Hierosol.
cap. 2.

colligi videtur, institutionem Christi esse, ut qui successor Petri futurus est, sit Romanus Episcopus. Accedit, quod Diuus^d Ambrosius, & ^e Egesippus referunt, Christum Dominum Petro ex vrbe decedendi occurrisse, ac interroganti quomodo pergeret, respondisse: *Eo Romam iterum crucifigi*. Ex qua historia conici potest, Petrum ex voluntate atque præcepto Christi Romam reuersum esse, ibique morientem reliquisse Romanum Episcopum successorem.

f Lib. 4. sent.
d. 24. q. 2. art. 5.

Alia sententia est Dominici de^f Soto, qui contra existimat, Apostolicam sedem, hoc est, dictam successione rationem iure Ecclesiastico tantum annexam esse Episcopatui Romano: ac proinde fieri posse auctoritate Ecclesiæ, ut Petri successor, Romanus Episcopus non sit, sed vel alterius diocesis, vel nullius determinatæ, sed dumtaxat Pastor vniuersalis. Fundamentum eius auctoris est, quod Christus Dominus instituens Petrum vniuersalem Pastorem, nulli eum Ecclesiæ particulari addidit; neque aliunde institutio Christi circa hoc satis constat; quare videtur potius totum hoc reliquisse Christus dispositioni Ecclesiæ, ut scilicet illa pro ratione circumstantiarum ac temporum variè statuere posset de conditione personæ eligendæ, quod expedire maximè videretur: sicut constat, ut postea videbimus, mutasse illam quandoque circumstantias electorum summi Pontificis, & modi eundem eligendi.

Hanc verò opinionem ut Sotus defenderet, sanè oportuit eum imprimis dicere, Concilia & Patres neutram partem huius quæstionis aperte satis determinauisse. Quod enim dicunt, Romanum Pontificem habere potestatem à Christo, eiusque institutione primatum obtinere; id verò non nisi ex quadam hypothesi ab illis dictum

dictum esse, nimirum ut id intelligatur, quandiu Romanus Episcopus est ille quem Ecclesia ipsa successorem Petri constituit, siue hoc illa faciat propria auctoritate siue institutione Christi. Nihil verò vel Concilia vel Patres determinare circa hanc hypothesim, vtrum scilicet illa sit ex institutione Christi vel tantum ex Ecclesiastica traditione. Quidquid enim horum dicatur, manere ex fide certum id quod ipsi asserunt, Romanum Pontificem, quandiu in Petri successorem (sicut fit) eligitur, ab ipso Christo accipere auctoritatem vniuersalis Pastoris. Quod verò attinet ad illam historiam ex Egesippo; licet Christus Dominus præceperit tunc Petro, ut Romæ maneret vsque ad mortem, inde tamen non necessario sequi, præcepisse etiam eum, ut successor illius in cura Ecclesiæ vniuersalis esset perpetuo Romanus Pontifex; sed bene inde consequi, institutionem ipsius Petri & Ecclesiæ, qua cautum est, ut Romanus Pontifex sit Petri successor, habuisse fundamentum in Christi voluntate statuente, ut Petrus Romæ permaneret, & suo martyrio Ecclesiam illam decoraret. Quod nisi accidisset, non fuisset dispositum, ut Romanus Episcopus Diuo Petro in vniuersali cura Ecclesiæ succederet. Quod ipsum etiam Caietanus tantummodo voluisse videri potest, cum ait, causam ob quam Romanus Pontifex sit is, qui Petro succedat, fuisse (ut ille inquit) appropriationem Romanæ Ecclesiæ ad Petri vniuersalem Pontificatum firmatam Christi auctoritate volentis, ut Petrus Romæ maneret ac ibi moreretur: non Euangelicam institutionem.

Cæterum vtcunque ista subtiliter pro Soti opinione disputari possint: mihi certè videtur ea opinio in re tam graui nimium esse singularis, nec verò satis tuta. Quæ enim testimonia Patrum & Conciliorum pro con-

Romanus Pontifex iure diuino habere primatum in Ecclesia, postquam in D. Petri successore ab eadem Ecclesia recipitur.

Tract. 2. de compar. Pont. & Concil. ca. 22. & in opusc. de Rom. Pont. instit. cap. 13.

Iuris diuini institutione esse et Romanus Episcopus in D. Petri successore eligatur.

traria sententia Driedonis, Cani, & Turrecrematae allegari possunt, maius omnino pondus habent, quam ut tam subtilibus distinctionibus eludi possint. Quin prorsus arbitror, cum Patres tot modis asseuerant, Romanam sedem à Christo obtinere auctoritatis in Ecclesia primum, non aliam institutionem nisi ipsius Christi, à qua totum id priuilegium sedis Romanae pendeat, cogitauisse. Penderet autem id priuilegium etiam ex Ecclesiae ipsius humana institutione, si posito tantum, quod Ecclesia auctoritate sua velit in Petri successorem eligi Romanum Pontificem, Romana sedes diceretur habere à Christo primatum. Atqui Patres hoc minimè putauerunt: sed absolutè, *Romanam Ecclesiam, Deo auctore, cunctis Ecclesiis esse prelatam*, inquit Diuus^a Gregorius: item illi *ex diuina institutione curam incumbere aliarum omnium Ecclesiarum*, affirmat Diuus^b Leo: item *ad Ecclesiam Romanam, cuius fides sit ab Apostolo Paulo laudata, non posse perfidiam habere accessum*, ait D.^c Cyprianus ad Cornelium: Item *ad Romanam Ecclesiam propter potentiores principalitatem oportere omnes alias Ecclesias conuenire*, censet^d Irenæus: *Quae semper* (inquit Hieronymus aduersus Ruffinum) *immaculata permansit, & Domino prouidente, ac beato Apostolo ferente opem, in futuro manebit.* Et clarissimè sanctus^e Anacletus: *Hac sacrosancta Romana & Apostolica Ecclesia non ab Apostolis, sed ab ipso Domino saluatore nostro primatum obtinuit, & eminentiam potestatis super uniuersas Ecclesias ac totum Christiani populi gregem assecuta est, sicut ipse beato Petro Apostolo dixit: Tu es Petrus, &c.* Et Iulius huius nominis primus: *Sanctam, inquit, Romanam Ecclesiam ipse Dominus allocutus est, inquiens: Tu es Petrus, &c.* Atque ut alia eiusmodi antiquitatis testimonia (quae sunt magno numero collecta etiam à^f Cano) praeteream, in magno certè Lateranensi

^a Lib. 2. Registri, epist. 30.

^b Epist. 84.

^c Lib. 1. ep. 3. post medium.

^d Lib. 3. cap. 3.

^e Epist. 3. Eodem modo loquitur Sixtus II. epist. 1.

In epist. ad Episc. congregat. Antioch.

^f Lib. 6. de locis Theolog. c. 4. 5. & 6.

nenſi^s Concilio, ex certiffima Eccleſie ſententia, diſertis
verbis Eccleſia Romana dicitur, *Deo ipſo diſponente, mater*
eſſe & magiſtra omnium Eccleſiarum.

g De ſumma
Trin. c. Dam-
namus.

Itaq; vetus Patrum traditio indicare videtur, Chriſti
etiam inſtitutionem eſſe, vt qui Petro ſucceſſurus eſt, at-
que adeò qui eſt à Chriſto accepturus primatum, is alius
non ſit, niſi Epicoſopus Romanus; vt copioſe etiam ac di-
ligenter diſputat auctoꝝ eruditiffimus Ioannes Driedo.
Qua ſanè ex re ſequitur, nunquam omnino futurum, vt
ij à recta fide deſciſcant, qui fidem ſequentur eius, qui le-
gitimus erit atque permanebit Epicoſopus diœceſis Ro-
manæ, ſiue is in illius diœceſis loco morabitur ſiue alibi.
Nam idem ex inſtitutione Chriſti erit ſucceſſoꝝ Petri in
cura Eccleſiæ vniuerſalis, ac proinde in fidei doctrina
proponenda errare minimè poterit, vt poſtea etiam ſu-
mus probaturi. Nunc ſatis fuerit ita breuiter explica-
uiſſe, quod eſt à nobis tertio loco probatum. Nempe Ro-
manum Pontificem D. Petro in cura Eccleſiæ vniuerſa-
lis ſuccedere. Videamus modò quid cõtra id ſoleant aut
poſſint etiam hæretici obiicere.

Loco ſuprà ci-
tato.

PRINCIPIO, Petrum Romę fuiſſe nedum Romæ mor-
tuum eſſe Velenus quidam & Sebastianus Francus &
alij eiufdem farinae hæretici negant: Quin etiam dubitat
ea de re Calvinus. Falſum igitur aut certè minus explo-
ratum eſt, quod Romanus Pontifex ſuccedat Petro de-
functo.

Cõſutatio argu-
mentorũ, quib⁹
Sectarij cõten-
dunt Rom. Põr.
non eſſe D. Pe-
tri ſucceſſoꝝ.
ARCV. I.

Reſpondeo, quòd hoc iſti negent vel in dubium vo-
cent, facere eos ſtultiſſimè atq; pueriliter, cùm ſit res o-
mnium hiftoriarum & Patrum^h teſtimonio & ipſis Pe-

h Eufeſ lib. 2.
cap. 14. & 15. &
25. & lib. 3. ca.
2. & 25. Egeſp.
li. 3. de excidio
Hierofoly. ca.
2. Sulpicius li.

o 3

tti

2. hift. Oroſius lib. 7. hift. c. 6. Eutropius lib. item hiftor. 7. Irenæus lib. 3. c. 3. Tertull. li. 4. con-
tra Marcion. & lib. de præſcript. Epiphã hæreſi 27. Amb. in orat. contra Auxentium, quæ ha-
betur li. 5. ep. poſt epiſt. 32. Aug. lib. 1. cõtra Iulian. c. 2. & aliàs paſſim. Hieronymus in cata-
logo, vbi agit de Diuo Petro, & innumeri alij.

Lege potissimum Nicolaū Sanderum de visib. Monarchia Eccl. li. 6. c. 10. Horantiū lib. 6. Carhol. locorum, c. 12. Lindan. lib. 4. Panopl. c. 82.

Non sequi, si Petrus non fuisset Roma, Romanū Pontificem non esse ipsius successorem in cura Ecclesie vniuersalis.

ARGVVM. II.

Veterū Patrū testimonia de successione Romanorū Pont. ad presentes quoq. Pontifices Rō. pertinere.

tri in vrbe vestigiis confirmata. Qua de re quoniam nō nisi leuissimas ratiunculas pro suis somniis Sectarij illi afferunt, quæ nemini prudenti persuadent, non opus esse iudico iam à me repeti, quæ sunt ab aliis sufficienter, vel potius dicam, penè superuacaneè (quis enim sanus de hoc dubitet?) tractata. Huc accedit, quod si maximè dubitari posset, vtrum D. Petrus Romæ fuisset (quæ tamen ipsa dubitatio nihil profectò differret ab insania) adhuc tamen non id haberent Sectarij quod volunt. Nam inde solum sequeretur, non esse Romanum Pontificem successorem D. Petri etiam in cura diocesis Romanæ (sicut iam ex omnium traditione esse constat) posset tamen adhuc ille Diuo Petro succedere in cura vniuersalis Ecclesie, quam potuisset Petrus annexere Romanæ sedi, tametsi ille fuisset alibi Episcopus, aut etiam nullius fuisset particularis Ecclesie Episcopus. Quemadmodum etiam manens Romæ potuisset alterius diocesis Episcopo vniuersalem curam Ecclesie demandare, si coniunctio illa quidem Romanæ sedis cum successione D. Petri in vniuersalis Ecclesie cura non esset de iure diuino.

SECYNDVM argumentum est, quod Concilia & Patres veteres, quorum auctoritate vtimur, non de huius temporis Pontificibus loquuntur, cum affirmant illos esse Petri successores legitimos ac proinde in Ecclesia tenere primatum, sed de illis qui priscis temporibus Ecclesie Romanæ præfuerunt; Nihil ergo eorum Patrum auctoritas Pontifici Romano præsentis & aliis pro tempore futuris suffragari videtur.

Respondeo, veterum Patrum & Conciliorum testimonia omnino etiam ad hunc præsentem Pontificem Romanum & alios, qui pro tempore, tãquam Petri successores, ab Ecclesia recipientur, pertinere. Nam ratio, ob

ob quam Patres illi suorum temporum Pontifices Romanos, Petri successores esse agnoscebant, alia proprie non erat, nisi quia illi legitimo modo ab Ecclesia Catholica in locum Petri recipiebantur, in qua re (vt supra diximus) consistit hæc ratio successionis. Sed hic etiam Pontifex qui nunc est, legitime item ab eadem Ecclesia in locum D. Petri receptus est, & alij quoq; qui succedēt, similiter (vt pono) recipientur. Ergo huic item Pontifici & futuris, veteres illi Patres testimonium successionis legitimæ perhibuerunt. Quemadmodum simili quoq;

Parte VI.

TERTIUM argumentum est proprie cōtra hoc ipsum quod nunc ponebamus, eos Pontifices Romanos, qui antecesserunt, vsque ad præsentem, esse legitime receptos ab Ecclesia. Etenim à tempore Urbani sexti, qui Gregorio vndecimo demortuo, anno 1378. electus fuit in mense Aprili, vsque ad præsentem Pontificem, nullus videtur legitime successisse. Nam, vt videre est apud Diuum^a Antoninum, & in initio Concilij Constantiensis, eodem anno 1378. in mense Iulio ex Cardinalibus quidam, quòd Pontificis electi mores difficiles non ferrent, Roma discesserunt, & insequenti mense Septembri elegerunt alium Pontificem, qui nominatus est Clemens septimus. Porro, Urbanus Romæ manebat, Clemens Auennioni. Et vterque suos affeclas habebat. Quod schisma vsque ad annum 1417. quo, vndecimo die mensis Nouembris, Martinus quintus electus est, ita continua

ARGVM. III.
*De successione
Romanorum
Pont. à tempore
Urbani sexti.*

*a 3. p. hist. tit.
22. cap. 2.*

tinua successione vtriusq; Pontificis, & Cardinalium ab ipsis Creatorum, continuatum est, vt non possit satis dignosci vter illorum esset verus Pontifex. Imò & alius etiam tertius Pontifex anno 1408. accessit, dictus Ioannes vigesimus tertius, quem aliqui Cardinales ex vtraque factione ad eam rem designati creârunt, vt refert ^b Turcremata. Tandē Martinus quintus à Cardinalibus multis ex illis dubiis & schismaticis, anno, vt dictum est, 1417. creatus est in Concilio Constantiensi. Itaque nec præcedentes Pontifices, nec ipse Martinus V. & consequenter neq; alij Pōtiffices posteriores, qui Martino deinceps successerunt, legitimo modo videntur ab Ecclesia recepti. Accedit etiam, quòd post Martinum quintum, tempore Eugenij quarti, fuit aliud schisma. Amadeus enim quidam in Concilio Basiliensi, à quibusdam electus est, & vocatus Felix; Is postea Nicolao quinto cessit, à quo & Cardinalis creatus est. Neq; tamen videtur satis compertum, vter istorum habuerit maius ius ad Pontificatum, atque ita propter hoc etiam schisma Pontifices illi omnes, qui Nicolao vsq; ad Pontificem præsentem successerunt, videntur dubij.

^b Lib. 4. c. 9.

Schisma quod fuit in Ecclesia à tempore Urbani VI. vsq; ad tempus Concilij Constantien. nihil obstare legitima successioni Pontificum.

Respondeo, Tempore illo, quod ab Urbano sexto, vsque ad Martinum quintum intercessit, illos sanè Pontifices censi posse legitime fuisse receptos, qui in huius Urbani locū successiōis serie recepti sunt; alios verò fuisse Schismaticos. Nā de electione ipsius Urbani nō videtur dubitandū, quin fuerit legitima. Qui proinde de modo, rationeq; eligendi suos successores, poterat id statuere, quod in illa schismatum difficultate magis expedire iudicabat, donec aliquid aliud, ipso defuncto, Ecclesia ea de re decernendum putaret. Sed siue hi, siue illi, durante co schismate, fuerint legitimi Pontifices, siue nullus
 eorum,

eorum, qui in schismate electi sunt, sed tunc sedes quasi vacauerit; nihil hoc quidem interest: modò constet certè ipsum tandem Martinum quintum in Concilio postea Constantiensi legitimo modo receptum fuisse in locum illius Urbani & antecessorum atq; adeò etiam in locum ipsius Diui Petri.

Id autem ita esse, hoc modo probamus. Nam, vt supra dictum est, modus legitimus recipiendi aliquem in Petri successorem ille prorsus est, quem Ecclesia pro ratione temporis & aliarum circumstantiarum præscribit, rectumque esse iudicat; siue is modus præscribatur ab ipso met Pontifice (in quo tanquam in capite residet primaria auctoritas Ecclesiæ, atque adeò ^cius etiam constituendi modum in electione Pontificis) siue præscribatur ab Ecclesia in Concilio vel aliter decernente; quando sedes quidem Apostolica vacaret, aut illius possessio non esset admodum certa, & graues aliquæ circumstantiæ postularent eligendi modum aliquem extraordinarium; sicut intelligi potest ex his, quæ eruditè ^d Turrecremata scripsit de decem viis sedandi schismata in electione Pontificis. Nunquam enim deest Christus Ecclesiæ suæ, quin in omni casu possit illa ex schismatum difficultatibus emergere, indubitatum & certum Pontificem pacificè & absq; scandalis recipiendo in D. Petri locum. Nunc certum est, Martinum quintum electum in Concilio Constantiensi fuisse eo modo, qui omnibus circumstantiis illorum temporum consideratis, iudicatus est ab Ecclesia in Concilio tunc congregata optimus. Nam Gregorio duodecimo, qui tum erat Urbani successor, suo iuri (propter Ecclesiæ pacem atq; bonum) cedente, & aliis duobus Antipapis, scilicet Benedicto decimo tertio, & Ioanne vigesimo tertio depositis; omnibus Cardi-

p

nalibus,

Probat, Martinus quintus electus in Concilio Constantiensi fuisse legitimum.

Ut colligitur ex multis Canonibus 79. d. & rectè ostendit inter ceteros Caietanus in Apologia de auct. Pont. & Conc. parte 2. c. 22. d. Li. 4. de Eccle. c. 10.

nalibus, qui Concilio quidem interfuerunt, siue illi veri essent siue falsi, & sex præterea ex qualibet natione, qui Concilio interessent, delectis, ius suffragij actiui & passiu datum est, quorum demum suffragiis Martinus quintus est electus. Qua quidem ratione nihil prudentius tunc temporis, ad tantas schismatum difficultates & scandala sedanda, constitui potuit. Itaque perspicuum certè est, Martinum quintum, legitimum fuisse Petri successorem, & consequenter etiam alios Pontifices sequentes, quia omnes recepti sunt eo modo, quem habita temporis ratione Ecclesia legitime præscripsit: quamuis pro ratione temporis modus ille quidem, quo Martinus electus est, fuerit à solito diuersus. Ordinariè autè iam ea ratio seruetur, ut qui à duabus partibus Cardinalium eligitur, ille Pontifex legitimus habetur.

Ex quibus intelligitur, quàm turpiter VViclephus, quem & alij Sectarij sequuntur, errauerit, cum propositione nona damnata in Concilio Constantiensi asseruit, à tempore Urbani sexti nullum esse recipiendum tanquam Pontificem, sed more Græcorum propriis legibus esse viuendum. Errant isti turpissimè: quoniam via ac ratio fuit, ac erit semper in Christi Ecclesia, ut schismate sedato, vnicus, verus, & indubitatus Pontifex ab omnibus agnoscat. Neq; enim illud schisma, primum fuit in Ecclesia, sed schismata omnino viginti illud præcesserunt, ut^f Turcremata etiam commemorat. Nec ideo tamen nullus ante Urbanum sextum fuit verus in Ecclesia Pontifex.

Iam verò ad illud, quod in confirmationem eius argumenti de schismate Amadei addebatur, facilis est responsio. Nihil enim huiusmodi casu successio Pontificum dubia redditur, cum^g cõstet Amadeum illum cum suis

• Vr patet extra de electi. cap. licet de e. nitanda.

¶ Lib. 4. de Eccl. cap. 9.

g Lege acta Concilij Cõstant.

suis electoribus apertè schismaticum fuisse, maxima Ecclesiæ parte Eugenium quartum (legitimum sine cōtro-versia successorem Martini quinti) & successorem Eugenij, Nicolaum quintum, pro legitimis Pontificibus cognoscente.

QUARTUM argumentum fieri porro potest contra hoc quod nunc dictum est, eum esse legitimum Petri successorem, quem Ecclesia recipit modo, quem iudicat convenientissimum. Qui legitimus Petri successor est, is à Christo Domino certò & infallibiliter accipit supremam in terris potestatem, qualem habuit Petrus, vt suprà probatum est. At non semper, qui ab Ecclesia legitimo modo in locum Petri recipitur, eam potestatem à Christo Domino accipit. Ergo non illico legitimus Petri successor is est, qui ab Ecclesia recipitur modo legitimo. Id patet in casu, quo per errorem eligeretur mulier, quod saltem posse accidere nō admodum dubitare videntur quidam, et si falsa atque commentitia omnino sit alioquì historia illa de Ioāne foemina, vt ^h O-nūphrius demonstravit. Item idem patet, si errore eligeretur infidelis quispiam nō baptizatus. Talis enim aliqua persona non reciperet verè à Christo primariam potestatem, neq; verè esset Pōtifex, vt ex communi Orthodoxorum sententia ponit Turrecremata.

Respondeo. Quod dictum est, illum esse legitimum Diui Petri successorem, atque adeò primariam auctoritatem à Christo accipere, quem Ecclesia modo legitimo recipit in locum Diui Petri; id non aliter intelligendum est, nisi posito, quòd Ecclesia legitimo modo eum eligat ac recipiat, qui sit alioquì capax pontificatus. Mulier autem & infidelis Pontificatus minimè sunt capaces. Quare argumentum hoc non evertit ea, quæ sunt dicta.

ARGVM. IIII.

*In annotat.
ad Platin Le-
ge etiā Alanū
Cop. dialog. 1.
cap. 8.*

Lib. 4 de Eccl.
p. 2 c. 20.

*A Christo acci-
pere primatum
quis Diui Pe-
tri successorem
eligitur, quomo-
do intelligen-
dum.*

SED HINC rursus nascitur alia difficultas, de qua nō inutiliter tractari solet ab ipsis Catholicis Theologis in Scholis. Nam si casus isti, in quibus incapaces Pontificatus eligantur, possibiles sunt; sequitur, non posse nos penitus esse certos, vtrum hic vel ille electus, sit verus Pontifex? Nam licet simus omnino certi, Ecclesiam veram modo cōuenienti, tum ex parte electorum, tum ex parte modi in eligendo, hunc aut illum legitimè recepisse: at dubitare poterimus, vtrum ille baptizatus sit atq; ad eum sit capax Pontificatus. Ita nec poterimus esse certi, omnino de iis, quæ ille tanquam de fide definierit: Eodemq; res recidet atq; si liceret dubitare, vtrum Deus voluerit esse aliquem omnino successorem Petri in Ecclesia perpetuò, qui sit regula fidei & morum, infallibilis. Illud enim idem incommodum, quod ex hac dubitatione sequeretur; videlicet incertitudo eorum, quæ Romanus Pontifex decerneret: perinde sequeretur ex illa etiam dubitatione, vtrum videlicet hic sit verus successor Petri nec ne.

Ad hanc expediendam difficultatem, libenter illud solum responderem, quod multi docti ac pij viri meritò credunt, atq; ipse mihi persuadeo: nempe nunquam futurum, vt incapax eligatur; Deo, ad auertendum ab Ecclesia sua periculum, facilè (vt potest) id prohibente. Sed quia graues etiam Doctores eiusmodi casum tanquam possibilem admittunt; consequenter sanè cōcedendum est ab illis, non ex hoc ipso tantum, quòd aliquis ab Ecclesia in D. Petri locum electus est, penitus esse certum, quòd is sit verus Pontifex; quandoquidem incapax eius muneris eligi posset, vt admittunt. Cæterum non inde sequitur illud incommodum, quod obiciebatur, nempe vt necesse sit de certitudine definitionum siue decretorum

Quāvis nō esset certū, eum qui in D. Petri successore electus est, esse reuera legitimū Pon-

torum electi Pontificis dubitare. Hoc, inquam, incommodum dico non sequi, idque ostendimus duplici ratione.

Prima, quia certa fide compertum est, firmum esse ac ratum quicquid circa vniuersam Ecclesiam statuit is, qui existimatur ab omnibus fidelibus Pastor Ecclesiae vniuersalis; nam illud Ecclesia tota, quae decipi nequit, tenetur recipere, vt paulò post probabitur. Atqui Pastor vniuersalis ab omnibus fidelibus existimatur, qui ab Ecclesia in locum Diui Petri legitime est receptus. Igitur si is aliquid erga vniuersam Ecclesiam decernat, à nemine dubitari potest, quin illud sit ratum & firmum: siue id quidem infallibiliter decernat tanquam verus Pontifex, cuius videlicet ministerio Deus, ex certa & ordinaria lege in Ecclesia gubernanda, tanquam instrumento, vtritur; siue Deo tantummodo in particulari casu non permittente vt erret, in erroremque adeò inducat vniuersam Ecclesiam, cui se Deus nunquam defuturum promissit. Procedit enim perinde hæc prima ratio, siue concedamus fieri etiam posse, vt falsus Pontifex statuatur aliquid circa vniuersam Ecclesiam, siue id non concedamus, vt concedi reuera non debet, sicut iam videbimus.

Secunda ratio, quare non sequatur illud incommo- dum, quod obiiciebatur, est, quia cum primùm is, qui est electus Pontifex, statuit aliquid in fide aut moribus, quod ad vniuersam Ecclesiam pertineat, eo ipso est nobis certum de fide, quòd ille sit Pontifex legitimus, qui à Deo videlicet acceperit potestatem illam iurisdictionis primariam. Quæres autem vnde hæc fidei certitudo tunc eliciatur? Respondeo: ex duabus propositionibus de fide, hoc modo: Quem Christus Dominus in iis, quæ vel ad fidem, vel ad mores, pertinent, ab vniuersa Ecclesia audiri

tificem; minime tamen propterea de certitudine illius definitionum esset dubitandum.

Quatenus possum ex fide esse certi quòd is reuera legitimus Pontifex sit, qui est in D. Petri locum ab Ecclesia receptus.

vult; is verus ac legitimus est Pastor Ecclesiæ vniuersæ. Sed Pontificem ab Ecclesia legitimo modo electum, cum is aliquid ad vniuersam Ecclesiam pertinens in fide aut moribus statuit, audiri vult Christus Dominus ab vniuersa Ecclesia. Ergo verus ille Pastor est vniuersæ Ecclesiæ.

Prior propositio patet ex illis Scripturæ testimoniis, quibus superiùs probauimus, Christum Dominum super Petrum determinatè & eius successores (quorum vnusquisque, communionem quidem eiusdem auctoritatis, esset in Ecclesia futurus quasi alter Petrus) voluisse vt exurgeret totum ædificium Ecclesiæ. Nam: *Super te*, inquit, *ædificabo Ecclesiam meam.* Et: *Pasce* (tu Petre) *oues meas.* Et: *Tu aliquando conuersus confirma fratres tuos.* Quarum certè sententiarum ea vis est, vt per neminem alium hominem singularem, nisi qui communionem eiusdem auctoritatis reuera sit tanquam ipse Petrus, quiq; præceptum illud pascendi oues Christi vniuersas habeat, Ecclesiam regi, hoc est, obligari eam ad recipiendum fidei & morum instituta, quibus illius ædificium continetur, intelligere debeamus. Idcò enim cæteris Apostolis præteritis solum Petrum ex nomine toties tamque singulariter Christus, dum eam illi auctoritatem vel promitteret vel tribueret, compellauit, vt ea re clarè significaret, per neminem alium hominè singularem, velle se spiritu suo sancto ita instruere Ecclesiam, sicut per Petrum, & eos, qui in eadem auctoritate, tanquam ipse Petrus, futuri essent, vt supra disputatum est.

Iam probatur illa altera propositio posterior: nempe velle Christum, vt is in rebus fidei atque morum ab vniuersa Ecclesia audiatur, qui ab Ecclesia est legitime in Pontificem electus. Nam cum in Scriptura datur præceptum

Matth. 16.

Ioan. 21.

Lucæ 22.

ptum subditis, vt *Præpositos suos audiant*; de iis Præpositis omnino sermo est, quos subditi suos esse Præpositos agnoscunt & pro talibus habent; alioquin frustra prorsus id præciperetur. Quare certum ex fide est, velle Christum, vt quem Ecclesia vniuersa Pastorem suum esse agnoscit, eum de rebus fidei & morum docentem audiat. Agnoscit autem omnino eum esse suum Pastorem, quem ipsa legitime elegit ac recepit. Hunc igitur ex Christi voluntate tenetur audire. Certa igitur ex fide est quoque posterior illa propositio. Atque ita patet, conclusionem etiam, quam ex vtraque propositione deduximus, certam ex fide esse: videlicet, electum legitime in Pontificem, posteaque aliquid erga vniuersam Ecclesiam definientem, verum esse Pontificem: ac proinde minimè de certitudine illius decretorum esse dubitandum.

Ex quibus rebus consequitur, si quis fortè in Pontificem, huius auctoritatis incapax (quod minimè vereor futurum) eligeretur, nunquam tamen fore, vt is aliquid erga vniuersam Ecclesiam decerneret, sed vel discederet è vita, priusquam ad id ventum esset, vel illius certè vitium & incapacitas Deo prouidente detegeretur. Neque verò hoc foret aliquod miraculum, sed quiddam omnino consequens ex ordinaria illa Christi lege, qua is voluit Ecclesiam suam vniuersam non per ministerium alicuius alterius hominis singularis, præterquam legitimi Pastoris, gubernare.

Erga particularem verò Ecclesiam aliquam, aut aliquas etiam personas, non esset vsque ad eò incommodum concedere, posse aliquid statuere eum, qui verus non esset Pontifex. Quo casu Deus per se (sicut in similibus casibus piè credi posse, notat ex sententia D. Thomæ & aliorum Theologorum Turrecremata) suppleret, ad aliorum

Hebr. 17.

Si quis incapax Pontificatus in Pontificem eligeretur, nunquam aliquid statueret erga Ecclesiam vniuersam: & de id probetur.

Lib. 4. de Eccl. p. 2. cap. 20.

aliorum videlicet necessarias utilitates, ministerium Pastoris veri. Ut confirmando per se (exempli causa) eos Episcopos, quos ille Pontifex confirmasse verè putaretur.

Sed quæret hîc aliquis: cuiusmodi debeat esse illud, ad vniuersalem Ecclesiam pertinens, quod cum Pontifex statuit, intelligitur sine vlla dubitatione esse verus Pontifex. Nam si opus est, ut aliquid circa fidem definiat; cum eiusmodi definitiones à paucis Pontificibus & rarò fiant; rarò etiam ex fide constabit, aliquem esse Pontificem verum.

Quandiu Pontifex nihil circa Ecclesiam vniuersam statuit, nõ esse incommodum, si nõ etiam ex fide cõstet ipsum esse verum Pontificem.

Respondeo primò, quandiu Pontifex quidem nihil erga vniuersam Ecclesiam statuit, nihil vel parum admodum imminere periculi, si diu aut etiam omnino non constaret ex fide, illum esse verum Pontificem, sed certitudine tantum morali. Plus enim quiddam est, sedem Apostolicam omnino vacare, quam non prorsus ex fide constare, num is, qui in ea præsidet, legitimè ac verè præsideat. Et tamen vacat quandoque sine magno Ecclesie incommodo sedes Apostolica aliquandiu. Minus igitur incommodum erit, si is qui in ea præsidet, morali tantum certitudine existimetur ritè præsidere, non autem indubitata fide.

Ex qualibus decretis Pontificis circa vniuersam Ecclesiam, colligi certò possit, illum esse legitimum Pontificem.

Deinde dicimus, non modò ex definitione fidei, sed etiam ex aliqua institutione circa mores, ad vniuersam Ecclesiam pertinente (quales sæpè fiunt à Pontificibus) colligi posse de fide, quòd aliquis sit verus Pontifex. Imò etiam ex dispensatione Thesauri Ecclesie per generalem indulgentiam siue iubileum. Nec enim his etiam modis Christus Ecclesie suæ prospicit, alterius ministerio præterquam veri Pastoris. Quare non ita rarò accidit, ut per fidem constet de vero Pontifice.

POSTRE-

POSTREMO à nobis illud breuiter refellendum est, quod vaniloqui hæretici obiiciunt, aliquos Romanos Pontifices à nonnullis principibus aut etiam ab aliis grauius viris vehementius quandoque reprehensos fuisse, atque etiam eo loco habitos, quasi non Petri successores & Christi Vicarij, sed Antichristi essent. Quo in calumnie genere eò etiam nostri Aduersarij processerunt impudentiæ, vt eam communem fuisse Ecclesiæ existimationem de Pontificibus Romanis suadere quidam vanissimè & mendacissimè conentur. Sed cum hanc de Antichristo contumeliam varij Theologi, nec ita pridem, doctissimè refutârint; & quo loco Romanus Pontifex in Ecclesia semper sit habitus ex allatis suprâ testimoniis aduersus istorum vanitatem, satis superque iam constet; breuiter iam pro instituto nostro respondemus: Si qui ex Orthodoxis acrius aliquando in Romanum Pontificem inuecti sunt, ij non ad locum & auctoritatem, sed ad priuata vitia personæ, seu conficta, seu vera, respexerunt. Quod nobis nihil sanè obstat. Nec enim, vt illi sedi auctoritas sua constet, defendi necesse est, omnes & singulos, qui in ea sederunt, fuisse innocentissimos.

Quin imò Schismaticis istis Romanorum Pontificum obrectatoribus, qui mendaciis ferè *diaboli voce confictis aduersus sacerdotes Dei* (vt de sui temporis hæreticis grauissimis verbis scripsit Cyprianus) *Catholica unitatis concordiam rumpere conantur*, fidenter idem respondemus, quod ad similes criminationes (sunt enim omnes hæretici, quod ad odium sedis Apostolicæ attinet, similes) olim respondit Diuus Augustinus Donatistis hæreticis. *Cathedra* (inquit) *tibi quid fecit Ecclesia Romana? in qua Petrus sedit, & in qua hodie Anastasius* (dicamus nos, Gregorius) *sedet, quibus nos in Catholica unitate cōnectimur,*

Lege præsertim Sanderū, roto l. 8. de visib. Monarch. Eccles. Item Michaëlem Agerum Friburgensem, de eodem argumento, contra Herbrandum.

Criminationibus hæreticorū, in Rom. Pont. quomodo respondendum. Lib. 2. contra litt. Petilianij, cap. 51.

& à qua vos nefario furore separastis. Quare appellas Cathedralam pestilentiae, Cathedralam Apostolicam? Si propter homines, quos putas legem loqui & non facere: nunquid Dominus Iesus Christus propter Phariseos, de quibus dixit: Dicunt enim & non faciunt: Cathedra in qua sedebant, ullam iniuriam fecit? Nonne illam Cathedralam Moysi commendauit, & illos tamen, seruato Cathedrae honore, redarguit? Ait enim: Super Cathedralam Moysi sedent, quae dicunt facite, quae autem faciunt, facere nolunt. Dicunt enim & non faciunt. Hæc si cogitaretis (nonne Sectarios hodie etiam alloqui videtur?) non propter homines, quos infamatis, blasphemaretis Cathedralam Apostolicam, cui non communicatis. Tum etiam idem Augustinus: Cum tales (Pharisei) sederint super Cathedralam Moysi, cui Dominus honorem seruauit: quare vos propter eos, quos istis siue iuste, siue iniuste comparatis, Cathedralam Apostolicam blasphematis? Hæc Augustinus. Quæ à nobis hoc tempore similiter, aduersus Sectariorum maledicta in Romanos Pontifices, iure optimo vsurpantur.

Matth, 23.

Lib. 2. contra
lit. Petil. cap.
72.Lib. 4. Regist.
cp. 32.

*Redarguitur
Sanctus Secta-
riorum quod
D. Gregorij te-
stimonio con-
tetur oppugnari
Rom. Pont. pri-
matum.*

Ex quo etiam intelligi potest, qua ratione & illud accipi debeat, quod D. Gregorium scripsisse legimus: Antichristi præcursorem eum esse, quisquis se, contemptis reliquijs, Episcopum vniuersalem appellare audeat. Non enim locum ipsum & dignitatem vniuersalis Episcopi Gregorius exagitat, sed superbiam & arrogantiam in eo nomine temerè vsurpando. Quod vitium iure optimo in illo Ioanne Constantinopolitano, schismaticè primatum affectante, aduersus quem Gregorius eo loco scribebat, reprehendere potuit. Ac sanè maximam esse Sectariorum vanitatem, quòd illud etiam Gregorij dictum aduersus Pontificis Romani primatum obiicere soleant, ex ea re perspicuum est, quòd in eo ipso loco, vbi Gregorius vocabulum illud exagitat, simul etiam Petri primatum, cuius

cuius ipse successorem se profitetur, agnoscit, ac luculenter afferit. *Cunctis*, inquit, *Euangelium scientibus liquet, quod* Lib. 4. epist. 32.
voce Dominica, sancto & omnium Apostolorum principi Petro,
totius Ecclesia cura commissa est, &c. Et infra vocabulum etiam ipsum vniuersalis Episcopi Romano Pōtifici à Chalcedonenſi Synodo delatum esse memorat; quamuis illud Pontifex modestè deſectauerit. *Certè*, inquit, *pro beati Petri Apostolorum principis honore, per venerandam Chalcedonenſem Synodum Romano Pontifici oblatum est* (nomen vniuersalis.) Idem alibi scribens ad illum ipsum Ioannem: Lib. 4. epist. 38.
Nunquid non, sicut vestra sanctitas nouit, per venerandum Chalcedonenſe Concilium huius Apostolica sedis Antistites, cui, Deo disponente, de seruiuo, vniuersales, oblato honore, vocati sunt?

Tria igitur à nobis hæctenus probata atque defensa sunt, ex quibus certissimè cōcludimus, Romanum Pontificem suprema in Ecclesia auctoritate ad constituendum infallibiliter de rebus fidei & morum præditum esse. Primò, auctoritatem eiusmodi Diuo Petro à Christo tributam esse. Secundò, non Petro solùm, sed eius etiam vsque in seculi finem legitimis successoribus eam à Christo auctoritatem tribui. Tertiò, Romanos omnino Pontifices esse in eo genere legitimos Diui Petri successores. Quare manet profectò Romanum Pontificem pro tempore existentem cum esse, cui tanquam successori D. Petri, vniuersalis Ecclesiæ cura, quod ad fidem moresque spectat, commissa sit, & in quo proinde de quæstionibus omnibus fidei decernendi auctoritas resideat.

¶

q 2

ANALY